

ÇOCUK HAKLARI ADINA GÖZARDI EDİLEN VE YOZLAŞTIRILAN BAZI HUSUSLAR İÇİN ARANAN YANIT.

SHU Nihat Tarimeri

GİRİŞ

“ETKİNİZ AB PROGRAMI” kapsamında 05.02.2021 tarihli “B.M. Çocuk Hakları Komitesi izleme mekanizmaları” webinarına ¹ katıldım. “Benoit Von Keirsbilck (BM Çocuk Hakları Komitesi üyesi ,² Defence for Children Belçika sorumlusu) “in konuşmacı ve moderatörlüğünün Adem Arkadaş-Thibert tarafından yürütülen toplantı da BM Çocuk Hakları Komitesi nedir, neler yapıyor; STÖ’lerin Komite’ye rapor sunmasının önemi ve raporların etkisinin ele alınması için için BM Çocuk Hakları Komitesi’ne rapor sunacak STÖ’ler için temel bilgiler ele alınmıştır.Komite adaylığı ile ilgili internet ortamında yayınlanan özgeçmişine göre Sosyal Hizmet / Çalışma konusunda eğitim almış konuşmacının bilgilerdirmenin ‘ÇHS Raporlamasında Çocuklara Eşlik Eden Sivil Toplum Kuruluşları için Bir Rehber’ de söz konusudur.

Dolayısıyla ÇHS ile ilgili bu komitenin Türkiye’ye gelip denetim yapması gibi konu özellikle ele alınmıştır. Bu toplantıda çeşitli açılardan ele alınırken katılanlar tarafından bazı sorular için yanıtlar da aranmıştır.Bir süre sonra You tube’de ³ de yayınlanmıştır. Zamanın sınırlanması nedeniyle yargılama ile ilgili bazı sorunların ise ele alınmadığı ve/ya bazı sorular moderatör tarafından konuşmacıya yansıtılmamıştır.

2005 yılından beri çocukların yargılanması ve koruma ile ilgili olarak 5395 sayılı yasanın “Çocuk Koruma(ma) Kanunu” özelliğini vurgulayan kişi olarak bazı sorularım ve öneriler için yanıt aramak istedim. Panalistlere yönelik benim ilk sorum görüldüğü gibi PM 6.53 de paylaşılmıştır. *“Türkiye de 2005 yılından beri çocuklar hala Çocuk Ağır Ceza Mahkemeleri söz konusudur.Bu durumu gözardı eden avukatlar ve sosyal çalışmacılar için komiteye davet etmek önerileriniz ne olabilir. “ Bu soru için “ çok teşekkür ederim .komitenin sadece raporları inceleme ile yetinmemeli denetim yapılması gerekli “ şeklinde moderatör tarafından yanıtlanmıştır.*

Bu sorulara ek olarak soru-cevap bölümde yine tüm panalistle ve modaröre yönelik soruya ek olarak PM 7.11 de ve 16. sıra da *“2005 yılından beri Çocuk Ağır Ceza Mahkemeleri ile yargılanması mümkün iken bu yönde çocukların savunmasız kılmasını göz ardı eden avukatlar ve sosyal çalışmacılar için raportör dahil komiteye başvuru konusunda öneriniz ne olabilir.Bu durum 12 yaşındaki çocuğun genel mahkeme tarafından mümkün olmasıda dahildir.Ayrıca Pekin kuralının 16.maddesine rağmen yetkisi olmayan kişiler tarafından sosyal araştırması mümkün olup 15-18 yaş gurubu engellenmektedir.Bu durumlar için raportör davet etmek mümkündür.”* şeklindeki bu sorular konuşmacıya yansıtılmadığı için yargılama ile ilgili konunun gene gözardı edildiği bir durumda söz konusudur.

Çocuk hakları adına BM Komitesine başvuru ile ilgili 5.2.2021 tarihli bu toplantının “youtube” da yayımlanacağından bahsedilmektedir. Fakat şimdiye kadar yayınlanmamıştır. ÇHS bağlamında hem çocuk ve gençlerin yargılanması (mad.40) hem de çocuklar yarar ve esenliği (md.3) ile ilgili Türkiye de yaşanan sorunların konuşmacıya eksik bir şekilde yansıtıldığı ,ele alındığı veya engellendiği de görülmektedir. Konuşmacının hem Belçikalı Sosyal Çalışmacı olması ve Kıta Avrupa hukuku ve yapının uygulayıcısı olması da ayrı önemdedir. Bu durum hem konuşmacı hemde toplantıya katılanlar için de önemdedir. Özellikle Türkiye de yaşanan ihlaller dahil çeşitli sorunların ve göz ardı edilmelerin

¹ <https://etkiniz.eu/blog/ihrm-webinar-bm-cocuk-haklari/>

<https://www.dei-belgique.be/index.php/structure-et-equipe/28-benoit-van-keirsbilck.html>

² <https://www.ohchr.org/EN/HRBodies/CRC/Pages/Membership.aspx>

³ <https://www.youtube.com/watch?v=l7zNmqnB-Hw>

ele alınması yerine moderatörün keyfine ve bakışına terk edildiği bir durum ortaya çıkmaktadır.Bu durumun insanlık açısından ayrıca değerlendirilmesini gerektirmektedir.

“ETKİNİZ AB PROGRAMI” ile başta çocuk hakları dahil önemli bir sorumlukta yüklenmektedir.Ancak bu toplantıda ortaya çıkan durum nedeniyle ÇHS bağlamında “yargılama” ve “çocukların üstün yararlığı” ile ilgili söz konusu bu eksikliklerin ele alınmasını ve konuşmacılara iletilerek , önerileri de hala beklenmektedir.

YARGILAMA HAKKI BOYUTU (Mad.40)

Kısaca bilindiği gibi Türkiye de çocukların ve gençlerin yetişkinler dışında yargılanmasının engellenmesi 1940 lardan beri ve halen devam etmektedir. Çocukların korunması yerine bu durumun engellenmesi amacıyla çocuk mahkemeleri ancak 1979 yılında yasal düzenlemelere yansıtılmıştır. Fakat bu süreçte çocuk mahkemeleri birkaç il dışında kurulmamıştır. TCK açısından ayrı bir düzenleme söz konusu olmadığı gibi 14-18 yaş grubundaki gençlerin yetişkinler gibi yargılanması hedeflenmektedir. Bu hedef adalet ve hukuk adına bir beceri olarak zan edilmiştir.Bu süreçte cezalandırmaya odaklı 1889 tarihli İtalyan Ceza Kanunu 1926 yılında TCK na uyarlanmıştır.Çağdan uzak bakış ile çocuk ve gençler 2005 yılına kadar yetişkinler gibi yargılanması aynı zamanda bir uygarlık noktası olmuştur.

Yine bilindiği gibi AB ile ilişkiler nedeniyle yeni bir süreç başlamıştır.Başta TCK yeniden ele alınmış ve koruma adına 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunun(ÇKK) düzenlenmiştir.Bu yeni dönemde çocuk ve gençler için ayrı bir ceza kanunu düzenlenmediği gibi cezalandırmaya odaklanan bakış aynen devam etmiştir.(Eski 765 sayılı TCK.54 maddesi yerine yeni 5237 sayılı TCK.31 maddesi)Yine çocukların korunması adına dünyada karşılığı olmayan Çocuk Ağır Ceza Mahkemelerinin kurulması 5395 sayılı kanun ile üstelik mümkün kılınmıştır.

2004 yılından beri ÇHS dahil TBMM’de kanunlaşmış sözleşmeler iç hukukun parçasıdır.2005 yılından beri çocuk ve gençlere yönelik koruma boyutu ÇKK ‘ya da ayrıca yansıtılmıştır. Yargılama ile ilgili bazı bilgiler ve gelişmeler aynı zamanda Adalet Bakanlığı verilerinde yansımaktadır.Bu veriler arasında en son olarak 2019 yılı için Adalet ve Adli İstatistiklerde ki bazı bilgiler ve tablolar yaşanan vahim durumu da yansıtmaktadır.

Kısaca ve örneğin “Adalet İstatistikleri 2019” bilgiler hem Türkçe hemde İngilizce yayınlanmaktadır. Görüleceği gibi ceza mahkemeleri türleri arasında çocuk mahkemeleri 4İngilizceye “Juvenile court” çevrildiği gibi “çocuk ağır ceza” , “Juvenile High Criminal Court” şeklinde İngilizceye çevrilmiştir.Dolayısıyla Adalet Bakanlığında yer alan mahkemeler için “çocuk” kelimesinin İngilizceye “child court” şeklinde çevrilmesi yerine “ juvenile” şeklinde çevrildiği de görülmektedir.Türkiyedeki durumun yanlış ve eksik şekilde yansıtılması ve diğer yurtdışındaki benzer mahkemelere sahip olduğu bir görüntü öne çıkarılmış olup ÇHS nin engellenmesi aslında bu yanlışlıklar ve algılamalar ile başlamaktadır.

Bu çeviri yanlışlığı özellikle ÇHS ve metin içinde geçerlidir 5.BM resmi diller bağlamında orjinal İngilizce metnin (Convention on the Rights of the Child) önsözünde yer verilen ve BM tarafından kabul edilen Kurallara (RULES) yönelik “Recalling” sözcüğünün “dikkat çekilmesi “ yerine Türkçeye “anımsayarak” şeklinde çevrilmiştir. Anımsatmak yerine dikkat çekilmesi gereken kurallar arasında ki “ United Nations Standard Minimum Rules for the Administration of Juvenile Justice (The Beijing Rules)” un ise Türkçe metine “Çocuk Mahkemelerinin Yönetimi Hakkında Birleşmiş Milletler Asgari Standart Kuralları (Beijing Kuralları)” şeklinde de çevrilmiş olması yanlış çeviri örneklerdendir.

⁴ https://adlisicil.adalet.gov.tr/Resimler/SayfaDokuman/1092020162733adalet_ist-2019.pdf; Sf. 45;78 ve 90

⁵ <http://sosyalhizmetuzmanlari.com/Uploads/MakaleFile/9611d66e-9155-431a-b9e0-ce962bfef41d.pdf> sf.6

Diğer diller birlikte ele alındığında ortada gençlik adalete yönelik asgari kurallar söz konusudur.Fakat ÇHS de yer alan ilkeleri hem engellemek hemde lekelemek için de örnek olup böyle bir özgünlük öne çıkmaktadır.Özellikle çocuk ve genç arasında ki farkın ve önemin Adalet Bakanlığı dahil göz ardı edilmesi veya engellenmesiyle ÇHS yer alan ilkelerin korunması ve engellenmesi doğal olarak temel bir sorun olup başta metinlerin evrensel açıdan doğru bir şekilde yansıtılması ÇHS için gerektirmektedir.

Ayrıca çocuk ve gençlere yönelik görüleceği gibi tablolar arasında “3.1 Mahkeme türüne göre ceza mahkemelerindeki dava sayısı, 2019” yer almaktadır.Bu tablolara göre de çocuk mahkemeleri için dava sayısı (80.086) olup çocuk ağır ceza mahkemeleri için dava sayısı ise (7 803)dir.

Yine çocuk ve çocuk ağır ceza mahkemelerinin dahil olduğu ceza mahkemeleri ” 3.5 Ceza mahkemelerinde yaş grubu ve uyuşuna göre sanıklar, 2019” tabloda yer almaktadır.Sanıklar arasında ise 12-14 yaş grubu için (98.211) kişi yer almakta olup (%41.8) 15-17 grubu için (136.876) kişide yer almaktadır. Oranı ise (%58.2)dir.12-17 yaş grupları birlikte ele ,alındığında toplam (235 087) çocuk ve genç sanık , çocuk ve çocuk ağır ceza mahkemeler dışında diğer genel mahkemelerde yargılandığı bir durum ortaya çıkmaktadır.

Yaş gruplarına yönelik il ve yaptırımlar ile bilgiler tablolarda yer verilmektedir. Soruşturma ile ilgili Cumhuriyet Savcıları tarafından yapılan işlemler arasında 12-17 yaş grupların ayrıca yer almaması adalet sistemine giren çocuk ve gençlerin sayılarının bilinmemesine neden olmaktadır.Halbuki.5395 sayılı ÇKK rağmen 2005 yılından beri ayrı bir çocuk büroları söz konusudur.Fakat bu birimin yaygınlaşmadığı da ayrıca görülmektedir. Bu bilgiler arasında ki “2.1 Karar türüne göre Cumhuriyet başsavcılıklarında soruşturma evresinde şüpheliler hakkında verilen kararlar, 2019” tablosuna göre çocuk ve gençler dahil Cumhuriyet başsavcılıkları tarafından yapılan soruşturmalar sonunda şüpheliler hakkında verilen kararlar arasında, (%52,7) si kovuşturmayaya yer olmadığını görülmekte olup (%34,9) nu için ise kamu davasının açılması ise bilgiler arasındadır. Dolayısıyla soruşturma sonucu % 35 oranında kamu davası açılan ceza mahkemeleri arasında 12-17 yaş grubunda ki (235 087) kişilere ek olarak soruşturma sürecinde % 65 oranında bir çocuk ve gencin sistemde yer aldığını öngörmekte mümkündür.Bu öngörü ile her yıl en az (435-450 000) kişinin birlikte ele alınmasını gerekmektedir.Dolayısıyla 2019 yılı için soruşturma ve kovuşturma açısından adalet sisteminde toplam en az (670.000) çocuk ve gençten bahsetmek mümkündür.. (Gençlik Kriminoloji açısından tekrerr suç ise işin doğasıdır. Hem tekrar suç işleme oranın % 10-15 olması ve sayıların güvenilir olmamasına rağmen her sene en az 500 000 çocuk ve gencin adalet sisteminde yer aldığını öngörmek mümkündür.

Bu vahim durum aynı zamanda çocuklar açısından geleceklerinin nasıl çalındığının da küçük bir resmidir.Ayrıca 2019 yılında Adalet Bakanlığı tarafından “Yargı Reform Stratejisi /YRS” Belgesi 30. Mayıs.2019 tarihinde kamuoyu paylaşılmıştır. ⁶ Adalet ve adalet hizmetine yönelik söz konusu olan çeşitli hukuksal sorunlara yönelik belge de açıklanmıştır. “Hak ve özgürlüklere ilişkin temel perspektif” ile “Avrupa Birliği Perspektifi” şeklindeki bakışla reform için yapılan açıklama arasında 9 amaç, 63 hedef ve 256 faaliyetleri de içeren belge bağlamında “Türkiye Barolar Birliği” de dahil olmak üzere konular ayrı ayrı ve çeşitli şekilde ele alındığı süreç yaşanmıştır. Belgenin 76. Sayfasında ki açıklamalar arasında 2005 yılından beri 12-15 yaş arasında çocuklar için 600 binden fazla çocuk hapis cezası dahil mahkûmiyet kararları da bu metin de bahsedilmektedir. “15 yaşından küçük çocuklar için öngörülen bu model, çocuğun lekelenmemesine hizmet edecektir” şeklindeki açıklama adalet için bir lekenin var olduğunu açıkça ortaya koymaktadır. Yarar ve esenliğinin nasıl gözardı edildiğinin itirafıdır.İnsanlığa uzaklık içinde noktalardan birisidir.)

⁶ <http://sosyalhizmetuzmanlari.com/makale/oku/222/yargi-reform-ve-cocuk-haklari-adina-7188-sayili-kanunda-cocuk-ve-kadinlar-acisindan-anayasaya-aykirimliklar-icin-oneri-ve-cagri>

Çocukların yarar ve esenlikten ulaşmasının engellenmesi ve böyle bir şekilde lekelendirilmiş çocuk ve gençlere yönelik veriler açısından diğer bilgi kaynağı ise “Adli İstatistik 2019”⁷ . 65-84 sayfaları arasında ayrıca “suça sürüklenen çocuklar “ başlığında çeşitli tablolar yer almaktadır.Ceza mahkemeleri ile ilgili tablolar arasında “*Tablo 2.1.4 Yıl İçinde Gelen Dosyalardaki Suça Sürüklenen Çocuk Sayısının Ceza Mahkemelerine Göre Oranları, %, 2012-2019*” yer almaktadır.2019 yılında çocuk mahkemesi için (% 45.3) ve çocuk ağır ceza mahkemesi için (%5.2) oranları birlikte ele alındığında Türkiye’de çocuk ve gençler ancak % 50.5 oranında özel bir mahkemede yargılanmaktadır. Diğer çocuk ve gençler ise genel mahkemeler tarafından yargılanılması adaletten ve hukuktan nasıl uzak olduğunun göstergesidir.2012 yılında çocuk ve çocuk ağır ceza mahkemelerdeki oranın toplam % 48.8 olması ve ÇHS karşı saygıdan uzak bakışın resmi olup korunmaması bağlamında lekelendirmenin hala devam ettiği bir durum kişisel dahil açıkça utanılması ve endişelenilmesi gereken durumu da ortaya çıkarmaktadır.

ÇOCUĞUN YÜKSEK YARARI VE ESENLİĞİ; PEKİN KURALLARI

Ayrıca bilindiği gibi 27 Ocak 1995 tarihli ve 22184 Sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan ÇHS’nin 40 maddesinde ki ilkelere ek olarak çocukların üstün yarar ve esenliği ile ilgili 3 ve 4 . maddelerde ki ilkeler birlikte ele alınmayıda gerekmektedir. Özellikle dikkate edilmesi gereken ve önsözde vurgulanan Pekin Kurallarının da ayrıca birlikte ele alınmasını zorunlu kılmaktadır.Bilindiği gibi ÇHS de ki Türkçe metne göre 3 . madde “çocuğun yararı temel düşüncedir” şeklinde ifade edilmiştir. Sözleşme’nin İngilizce metninde “the best interests of the child” ifadesi resmi metinde “çocuğun yararı” şeklinde de çevrilmiştir. Ancak aynı resmi metinde, İngilizce metninde ki “the best interests of the child” ifadesinin yer aldığı ve 9., 18., 21., 37. ve 40. maddeler çevrilirken “çocuğun yüksek yararı” ifadesi de kullanılmıştır. Metinde farklı farklı çeviriler konusunda yoğun bir alışkanlık hukuksal sorunun ve özensizliğin ötesinde ki durumu da yansıtmaktadır.

Ayrıca ÇHS de yer alan ilkeler arasında “yargılama” dahil bir ölçünün ve kuralların gözetilmesini gereken Pekin Kuralları arasında ve 16. maddede ki “sosyal araştırma/inceleme” boyut , önemli bir zorunluluğu öne çıkarmaktadır. Hem suç işlemiş hemde mağdur çocuklar içinde geçerli olan ve sosyal araştırma şeklindeki araç aynı zamanda koruma ile ilgili idari boyutunun birlikte ele alınmasını gerekmektedir.”Suça sürüklenen çocuk” tanımı ile “mağdur” tanımının yasalarda birlikte ele alınmak istenmesi de bazı absürlükler arasındadır. Aslında çocuklar, 5395 sayılı kanun ve TCK 31 maddeye karşı korunmasını öncelik yapmak gerekmektedir.

Çocukların sahip olduğu yaşam koşulları ve sosyal ortamlarla ilgili yapılması gereken sosyal araştırma boyutu aynı zamanda Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi içinde önemli olup adil yargılama ilkeleri için ise ayrı önemdedir. Avrupa Konseyi açısından Türkiyenin parçası olması ve bölgesel özelliğinin yanı sıra sosyal anayasa olarak öne çıkan “Avrupa Sosyal Şartı (ASS)”nda ki sosyal koruma boyutunun da ayrıca birlikte ele alınmasını gerekmektedir.

İnsan hakları ile ilgili olan sosyal koruma ve hukuksal korumaya yönelik ASS da ki ilkeler arasında (mad.7,10,16,17) ayrıca “sosyal hizmetlerden yararlanma hakkı” özellikle 14.maddede yer almaktadır.Çocukların üstün yararı için asgari kurallara uygun olması bağlamında öne çıkan bu hak aynı zamanda sosyal hizmet yöntem ve araçlarını öne çıkarmaktadır.(ASS açısından ayrıca bir çeviri yanlışlığı da bu alışkanlık arasındadır.⁸) Bu bağlamda sosyal araştırma ile ilgili olarak yetki,görevin yanı sıra ve yapılanmayı da gerekmektedir. Bu boyutun gözetilmesi adil yargılama açısından öncelikler arasındadır. Sosyal hakların korunması açısından Avrupa Konseyi ile ilgili kararlarda bunların

⁷ <https://adlisicil.adalet.gov.tr/Resimler/SayfaDokuman/1062020170359HizmeteOzel-2019-bask%C4%B1-%C4%B0SA.pdf> ;sf.69

⁸ <http://sosyalhizmetuzmanlari.com/makale/oku/140/avrupa-sosyal-sarti-14-madde-gercege-aykiri-ceviri-ile-sosyal-hizmetler-icin-kara-leke>

arasındadır.Yine sosyal hizmet açısından ve bu yönde rol ve görev alan sosyal çalışmacılar için insan hakları ile ilgili bir sorumluluk çeşitli kararlara yansımaktadır.⁹

Dolayısıyla hem yargısal hemde idari açıdan çocukların üstün yararı ve esenliğine yönelik çocuk ve gençlerin yaşam koşulları ve sosyal ortamlarının değerlendirilmesi amacıyla söz konusu sosyal araştırma/inceleme ile ilgili zorunluluk ise 5395 ÇKK da ele almıştır.Çocuklara karşı korunması gereken ÇKK da yer alan 4 /1.c maddesinde yarar ve esenliği öne çıkarken ve de yargılama ile ilgili olarak “sosyal inceleme” ile ilgili boyut TCK.31 madde ile ilişkilendirilmiştir.. Ceza sorumluluk yaşı ise 12 dir.Ayrı bir ceza kanunu söz konusu olmadığı için 12-14 ve 15-17 yaş gruplarında ki çocuk ve gençlerin yetişkinler gibi yargılanması hala mümkündür. Koruma amacına yönelik sosyal araştırmanın cezalandırmaya araç olması ise 1889 tarihli bakışla devam etmektedir. Ceza hukuk ve cezalandırmaya odaklı bakış ile çocukların hala lekelendirilmesi de mümkün olup söz konusu sosyal inceleme ile ilgili boyut bu amaç ve hedefle yozlaştırılmıştır.Çocuk Ağır Ceza Mahkemesinin kurulması dahil insanlıktan ve evrensellikten uzaklaşma içinde bir değerlendirme noktasıdır. Özellikle çocukların umurlarında olmadığı gibi korunması yerine 1889 tarihli bakışın korunması amacıyla 15-17 yaş grubundaki gençlerin sosyal inceleme kapsamında engellenmesi veya yok sayması zalimlik noktasının da ötesindedir.Adalet ve hukuk adına olanları beceri zan edilmesi umursamazlığında parçasıdır. ÇHS ne saygıdan nasıl uzak olduğunda bir resmi olup süreçte yer alanların ise amaç yerine araç olmanın örnekleri oldukça fazladır.

Söz konusu sosyal araştırma ve/ya incelemeye yönelik olarak “sosyal çalışma görevlisi” (ÇKK/3.1.e)¹⁰ şeklinde bir yetki ve görev ÇKK ile da ayrıca mümkün kılınmıştır. Sosyal hizmet konusunda eğitim almamış psikolog,öğretmen,çocuk gelişimci , sosyolog gibi çeşitli mesleklere ek olarak 1982 yılından beri pedagoji bilim ve eğitim olmadığı gibi böyle bir gerçeğe rağmen “pedagog” şeklinde karşılığı olmayan meslekten de bahsedilmektedir.Hem absürd “suça sürüklenen çocuk “hemde korunma ihtiyacı olan çocuk”lara yönelik kendi meslekleri ve diplomaları dışında yetki ve görevden bahsedilmesi umursamazlıklar arasındadır.. Yaşam koşulları ve sosyal ortama yönelik sosyal çalışmacılar dışındaki kişilerin düzenlendiği sosyal inceleme raporları ile çocukların üstün yararlarının gözetildiği böyle bir durum 2005 yılından beri ve bu şekilde gerçekleştirilmektedir.¹¹

Özellikle Türkiye açıdan 1926 tarihli kaynak kanunlar (1909 tarihli İsviçre Yurttaşlık Kanunun ile 743 sayılı TMK ve 1889 tarihli İtalya Ceza Kanunu ile 765 sayılı TCK) bağlamında çocukların korunması ile ilgili “resmi vesayet kurumu” şeklinde ki uygulama, gelişmeler içinde önemli noktadır. Kişi ve sosyal koruma açıdan idari birim konusunda var olan eksiklikler göz ardı edilen ve körleşenler arasındadır.Hukuk adına yine ceza kanunundaki gelişmelerin bu süreçte özellikle göz ardı

⁹ OHCHR | 11. Recommendation No. R (91) 16 to Members States on the Training of Social Workers and Human Rights (1991)

<https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=09000016804eae1a>
CM(98)140 ... (641/6.1) ... Steering Committee on Social Policy - 16th meeting (coe.int)

[0900001680937d93 \(coe.int\)](https://rm.coe.int/0900001680937d93)

¹⁰ e) (Değişik: 13/6/2012-6327/38 md.) Sosyal çalışma görevlisi: Psikolojik danışmanlık ve rehberlik, psikoloji, sosyoloji, çocuk gelişimi, öğretmenlik, aile ve tüketici bilimleri ve sosyal hizmet alanlarında eğitim veren kurumlardan mezun meslek mensuplarını,

¹¹ <http://sosyalhizmetuzmanlari.com/makale/oku/94/cocuk-genclik-ceza-adalet-uygulamasindaki-sorunsal-yaklasim-ceza-sorumluluu-ve-yanlis-islevsizlestirilen-sosyal-inceleme-raporuna-bir-bakis>

edilmesi/körleşme günümüzde hala temel bir insanlık sorunu olarak ortaya çıkmaktadır ¹².(Not :Konusmacı ve Belçikalı Sosyal Çalışmacı açısından Belçika dahil gelişmeler için bir kaynak.¹³)

2020 tarihine kadar Aile ve Çocuk,Çocuk Ağır Ceza Mahkemelerine atanan ve meslekleri dışında kişiler tarafından bu raporlamanın mümkün kılması ile bağımsızlık ve tarafsızlık özelliğinin adil yargılama hakkı açısından göz ardı edilmesi diğer insanlık sorunlarından. “Gerekirse” ibaresiyle çocukların üstün yararı adına çeşitli keyfilikler içinde zemin olmuştur. Bir asırdan beri yaşam koşulları ve sosyal ortam ile ilgili idari bir yapıdan kaynaklanan raporlamanın ve bilirkişi özellik açısından farklılıkta gözardı edilmekte olup adalet ve hukukun nasıl yozlaştırıldığıнын tam bir resmidir.Bu göz ardı etmeler/körleşmeler insanlık için de tehdit olup aynı zamanda saldırdır. Üstelik bu yozlaştırma başta CHS ve evrensel uygulamaların göz ardı edilmesi ile hala mümkün kılınmıştır.İnsanlık için tehdit edici bu durum yurttaşlık(medeni) hukuku açısından geçerli olup yargısal uygulamalar ile idari boyut arasındaki farkın hala gözetilmesi aynı zamanda adaletten,hukuktan nasıl uzak olduğunda ayrı bir resmidir.

2005 yılından beri BM Havana Kuralları bağlamında çocukların haklarının savunulması ve hukuksal koruma açısından görevlendirilmiş olan avukatlar ise önemli aktördür. Böyle bir rol ve görev açısından var olan bu aykırılıkların göz ardı edilmesi ve evrensel değerler yerine genelgelerin korunması ise beceri zan etmekte olup halen bu uygulamalarının da parçası olmaktadır. Günümüzde şekil unsuruna dönüşmüş olunması çocuklar için ayrı bir tehdittir. Temel sorunlar arasında öne çıkmaktadır.12 yaşındaki çocuklar dahil özellikle pandemi süreci dahil sulh ceza mahkemeler tarafından tutuklanması konusundaki umursamazlık, hala göz ardı edilmeler ve yapılan ortaklıklar kaliteninde ötesindedir.Buna ek olarak mesleklerin benzer kılınması “Çocuk İzleme Merkezi” ve “Adli Görüşme Odaları” gibi özgün bir uygulama için geçerlidir. Genelge ile oluşturulan uygulamaların göz ardı edilmesi ve bu ayrılıklara ortaklık bu açıdan ayrı bir tehdit unsuru olabilmektedir. Özellikle insan hakları açısından sosyal çalışmacılar ise diğer aktördür.Mesleksen açıdan insan hakları ve endişelere sahip olması bağlamında taraf olma boyutunun göz ardı edilmesinin yanı sıra söz konusu aykırılıklara ortak olunması da diğer temel sorun kaynaklarındandır.

Çocukların üstün yararına yönelik sosyal araştırma/inceleminin vede adaletin bu şekilde yozlaştırılması arasında UNİCEF Türkiye Ofisi ‘ de diğer önemli aktörlerdendir ¹⁴.AB fonları ve danışmanlık hizmeti kapsamında başta Baro olmak üzere savunuculuk boyutunun yozlaşmasına eğitim aracılığıyla katkı vermektedir . Özellikle sosyal inceleme konusunda yetki ve göreve sahip olmayan

¹² <http://sosyalhizmetuzmanlari.com/makale/oku/61/resmi-veya-mesleki-vesayet-nedirisvicre-ve-almanyada-mesleki-vesayet-taskilatina-toplu-bir-bakis-cocuk-korumamakanunu-ve-1942-den-beri-gormezden-gelinen-bir-bilgi>

<http://sosyalhizmetuzmanlari.com/makale/oku/205/1945-tarihli-cocuk-mahkemeleri-on-tasarisi-ile-hem-yuzlesme-hemde-mahcubiyet-icin>

¹³

<http://sosyalhizmetuzmanlari.com/makale/oku/207/prof-dr--faruk-erem-ve-1940-larda-ki-suclu-cocuklara-bakisla-yargi-reform-strajesi-belgesi-icin-yuzlesmek>

¹⁴

https://www.unicef.org/turkey/ara?force=0&query=%C3%A7ocuk+adalet&combined_sort=relevance_desc&se_arch_date_range_picker=&created%5Bmin%5D=&created%5Bmax%5D=&name=&name=&name=

<https://www.unicef.org/turkey/raporlar/hukuk%C3%A7ular-i%C3%A7in-e%C4%9Fitim-kitabi-kas%C4%B1m-2013>

https://www.unicef.org/turkey/media/5466/file/VAKA%20TEMELL%C4%B0%20E%C4%9E%C4%B0T%C4%B0M%20K%C4%B0TABI%20_%20Kas%C4%B1m%202013.pdf

https://www.unicef.org/turkey/media/4446/file/Hakim%20ve%20Cumhuriyet%20Savc%C4%B1lar%C4%B1%20i%C3%A7in%20%C3%87ocuk%20Adalet%20Sistemi%20El%20Kitab%C4%B1%20_%202014.pdf

kişiler tarafından düzenlemesine yönelik bu çalışmalar/yayınlar hala bir sorun kaynağı olarak devam etmektedir. Bu yayımlar ile birlikte UNİCEF Afganistan Ofisinin ¹⁵ 2005 tarihli açıklamaları birlikte ele alındığında çocuk haklarının nasıl araç olabildiğinin ve çocuklarının geleceğinin nasıl karartıldığının da örneğidir.

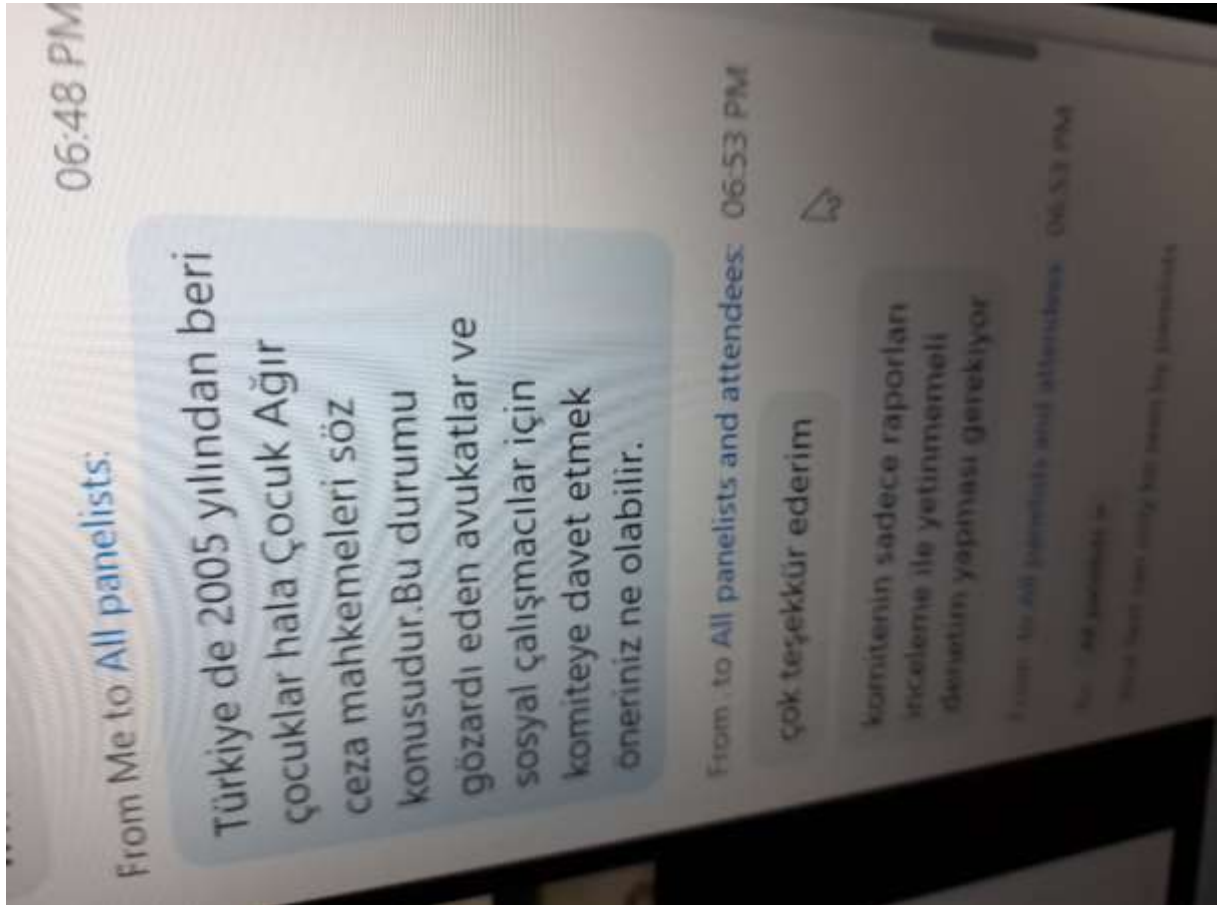
SONUÇ

ÇHS ne rağmen yargılama ve çocuğun üstün yararına yönelik 20005 yılından beri söz konusu hak ihlalleri ile ilgili 5.2.2021 tarihli toplantıda ki sorularımın konuşmacıya yansıtılmaması görüldüğü gibi göz ardı etmeler arasındadır. Moderatör tarafından maalesef engellenen soru ve öneriler hala beklenmektedir. Aracılığıyla bu soruların konuşmacıya iletilmemesi ve yanıt gelmediği takdirde Belçikalı Sosyal Çalışmacıya doğrudan başvurma da planlanmaktadır. Bu meslektaşımın bu durumun rahatça anlamasına yardımcı olacağına da inanıyorum düşüncesiyle 27.2.2021 tarihinde sorumlu kişiye yönelik ayrı bir çağrı e-mail ile yapılmıştır. Açıklayıcı bir bilgi hala beklenmektedir. 1.6.2021

Gerçeklerin göz ardı edilmemesi dileğiyle sağılıklar ve esenlikler..

SHU Nihat Tarımeri

Zürih Gençlik Savcılığı (eski) Sosyal Hizmet Uzmanı

¹⁵ <http://sosyalhizmetuzmanlari.com/makale/oku/106/afganistanda-cocuklar-icin-adalet>

Adem Arkadaş-Thibert

Benoit Van Keindelick

Question and Answer

All questions (15)**My questions (1)**

TN

Tarimeri Nihat (You) 07:11 PM

2005 yılından beri Çocuk Ağır Ceza mahkemeleri ile yargılanması mümkün iken bu yönde çocukların savunmasız kılmasını göz ardı eden avukatlar ve sosyal çalışmacılar için raportör dahil komiteye başvurma konusunda öneriniz ne olabilir.Bu durum 12 yaşındaki çocuğun genel mahkeme tarafından mümkün olmasında dahildir.Ayrıca Pekin Kuralının 16 maddesine rağmen yetkisi olmayan kişiler tarafında sosyal araştırması mümkün olup 15-18 yaş gurubu engellenmektedir.Bu durumlar için raportör davet etmek mümkün mü ?

Type your comment here...

Cancel**Send**

ZR

Zeynep Reva 06:19 PM

BM Çocuk Hakları Komitesine sunulacak STK İzleme Raporu belli konuya özgü olabilir mi? Yani örneğin sadece Türkiye'deki Çocuk Evliliklerine

Type your question here...

TN

Tarimeri Nihat (You) 07:11 PM

2005 yılından beri Çocuk Ağır Ceza mahkemeleri ile yargılanması mümkün iken bu yönde çocukların savunmasız kılmasını göz ardı eden avukatlar ve sosyal çalışmacılar için raportör dahil komiteye başvurma konusunda öneriniz ne olabilir.Bu durum 12 yaşındaki çocuğun genel mahkeme tarafından mümkün olmasında dahildir.Ayrıca Pekin Kuralının 16 maddesine rağmen yetkisi olmayan kişiler tarafında sosyal araştırması mümkün olup 15-18 yaş gurubu engellenmektedir.Bu durumlar için raportör davet etmek mümkün mü ?

Type your comment here...

Cancel**Send**

ZR

Zeynep Reva 06:19 PM

BM Çocuk Hakları Komitesine sunulacak STK İzleme Raporu belli konuya özgü olabilir mi? Yani örneğin sadece Türkiye'deki Çocuk Evliliklerine

